

Erikohtud - Läti

Selles osas esitatakse teavet Läti erikohtute kohta.

Erikohtud

Läti Vabariigi konstitutsioonikohus

Vastavalt [Läti Vabariigi põhiseadusele](#) on Lätil **konstitutsioonikohus**, mis on sõltumatu kohus, mis analüüsib oma pädevuse raames seda, kas õigusaktid on põhiseadusega kooskõlas ja mis arutab muid talle seadusega määratud asju. Konstitutsioonikohus võib kuulutada seaduseid ja muid õigusakte tühiseks.

Vastavalt [konstitutsioonikohtu seaduse](#) paragrahvile 16 menetleb konstitutsioonikohus asju, mis on seotud järgmiste valdkondadega:

1. õigusaktide vastavus põhiseadusele;
2. Läti poolt allkirjutatud või sõlmitud välislepingute vastavus põhiseadusele (ka enne selliste lepingute heakskiitmist seimi (*Saeima*, Läti parlament) poolt);
3. muude õigustloovate aktide või nende osade vastavus suurema õigusjõuga õigusnormidele (õigusaktid);
4. muude seimi, ministrite kabineti, presidendi, seimi esimehe ja peaministri õigusaktide (v.a haldusaktid) vastavus õigusnormidele;
5. sellise korralduse vastavus õigusaktidele, millega ministrite kabineti volitusel tegutsev minister on peatanud kohaliku omavalitsuse (volikogu) vastu võetud otsuse;
6. Läti siseriiklike õigusaktide vastavus Läti sõlmitud välislepingutele, mis ei ole vastuolus põhiseadusega.

Konstitutsioonikohtus on seitse kohtunikku, kes nimetatakse ametisse seimi hääلteenamusega, st vähemalt 51 häälega. Kolm kohtunikku nimetatakse ametisse vähemalt kümne seimi liikme soovitusel, kaks kohtunikku ministrite kabineti soovitusel ning kaks kohtunikku ülemkohtu täiskogu (üldkoosolek) soovitusel. Konstitutsioonikohtu kohtuniku ametikoha kandidaadid valivad välja Läti kohtud.

Konstitutsioonikohtul ei ole õigust alustada menetlust omal algatusel; ta menetleb asju ainult õigusaktides sätestatud isikute esitatud taotluste alusel. Kehtivates õigusaktides on ette nähtud, et konstitutsioonikohtule võivad nõudeid esitada järgmised isikud:

- Läti president;
- seim;
- vähemalt kakskümmend parlamendisaadikut;
- ministrite kabinet;
- peaprokurör;
- riigikontroll;
- kohalikud omavalitused;
- ombudsman, kui vaidlustatud akti välja andnud institutsioon või ametnik ei ole ombudsmeni poolt seatud tähtaja jooksul kinnitust leidnud puudusi kõrvaldanud;
- tsiviil-, kriminaal- või haldusasju menetlevad kohtud;
- kinnisasju ja kinnisasjaõigusi kinnistusraamatusse kandvad kinnistusosakonna kohtunikud;
- kõik füüsilised või juriidilised isikud, kelle põhiseaduslikke õigusi on rikutud;

- seadusega ettenähtud pädevuse raames kohtunõukogu (*Tieslietu padome*).

Asju, mis käsitlevad õigusaktide ja valitsuse määruste ning muude õigusaktide vastavust põhiseadusele, Läti õigusaktide vastavust Läti poolt sõlmitud põhiseadusele vastavatele välislepingutele ja Läti poolt allakirjutatud või sõlmitud välislepingute (kuni nende kinnitamiseni seimis) või nendega seotud seaduste või määruste või nende osade vastavust põhiseadusele menetleb konstitutsioonikohtus kohtunike täiskogu. Kõiki muid asju menetleb kolmest kohtunikust koosnev kolleegium, kui konstitutsioonikohtu otsusega ei ole sätestatud teisiti.

Konstitutsioonikohtu otsused on lõplikud ja need jõustuvad väljakuulutamise hetkel. Konstitutsioonikohtu otsus ja selles esitatud vaidlustatud normi tõlgendus on kohustuslik kõigile riigi ja kohalikele valitsusasutustele, ametiasutustele ja ametnikele, sealhulgas kohtutele, ning samuti füüsilistele ja juriidilistele isikutele.

Kõik õigusnormid, mis konstitutsioonikohtu otsuse kohaselt ei ole kooskõlas suuremat õigusjõudu omavate õigusnormidega, on konstitutsioonikohtu otsuse avaldamise päevast kehtetud, kui konstitutsioonikohtu otsuses ei ole sätestatud teisiti. Kui konstitutsioonikohtus leiab, et Läti poolt allakirjutatud või sõlmitud välisleping ei ole kooskõlas põhiseadusega, peab ministrite kabinet viivitamatult võtma meetmeid, et lepingut muuta, see kehtetuks tunnistada või peatada kõnealuse lepingu kohaldamine või tühistada see leping.

Õigusvaldkonna andmebaasid

Andmebaasi nimetus ja URL

[☞ Konstitutsioonikohtu kohtupraktika \(otsing\)](#)

Kas juurdepääs andmebaasile on tasuta?

Jah, juurdepääs on **tasuta**.

Andmebaasi lühikirjeldus

Andmebaas sisaldab Läti Vabariigi konstitutsioonikohtu otsuseid.

Täiendav teave

Andmebaasi otsinguliides ja otsused on kättesaadavad läti ja inglise keeles.

Lingid

[☞ Läti Vabariigi konstitutsioonikohus](#)

Käesoleva veebilehe asjaomaseid keeleversioone haldavad asjaomased liikmesriigid. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Euroopa Komisjon ei võta vastutust selles dokumendis sisalduva ega viidatud teabe ega andmete eest. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Viimati uuendatud: 09/08/2017